

۲۰۱۴/۱۲/۱۰

محمد داود مومند

د ډاکټر عبدالصمد حامد د بيوگرافي پر کتاب تقریظ مرحوم ډاکټر حامد د ملی تفکر خاوند او په ملی پرنسیب ولاړ انسان

هغه شرایط، بدلونونه او واقعات چې زموږ پر هیواد او ملت په تیرو څلویښتو کلنو کې مستولی شول، د منطقی د هیوادونو او ملتونو په تاریخ کې بی ځاری بریښي. په هیواد کې لرغونی مشروط نظام ړنگ شو، په سرداری جمهوریت خزان راغی، کمیونستی حکومتونه او د هغوی شعاورنه (نان، خانه، مسکن) د خاورو سره برابر شول، په اصطلاح جهادی اسلامی حکومتونه د ذلت او جنایت د اسفلی السافلین ګرنگ ته د سور **امپریالیزم** او تور امپریالیزم پرغولنه او د هیواد اشغال او تباهی د تاریخی بی ځاری نړیوالی رسوایی او شکست سره مخامخ شول.

آدمیت زار نالید از فرنگ زندگی هنگامه بر چید از فرنگ
پورتنیو شرایطو زموږ د خلکو او روڼ فکرانو (روشن فکرانو) نه هم لار ورکه کړه، وګړو د یو سیاسی مذهب نه بل سیاسی مذهب ته پناه یوړه، ځینی پکی څو مذهب شول، دیکتاتور دیموکرات، جهادی مسلمان، مسلمان کمیونسټ، مجاهد شیطان او د ملیګرا څخه سازشکار او گل آفتاب پرست جوړ شو او خلص کلام د بی دینی، منافقت، بی مسلکی او بی ایمانی دوران راغی. د محشر ورځ ده هر یو نفسی نفسی چیغی وهی، څوک پاتی نه شو چی د ملی ملی او امتی امتی شعار اوچت کاندی.

من درون شیشه های عصر حاضر دیده ام آن چنان زهری که از وی مارها در پیچ و تاب
انقلاب، انقلاب، ای انقلاب

1. مرحوم ډاکټر حامد د ګوتو په شمیر د هغو وګړو څخه دی چی ددی سیلابونو او توفانونو (طوفانونو) څخه د ایمان په قوت او د ملی وجدان او تفکر په مرسته سرخ روی او بریالی راووت. ډاکټر حامد نه شرقی شو نه غربی، نه د جهادی لږانو (لیدرانو) په منتر او جادوګری بی شعوره شو او نه د غربی دیموکراسی په سراب وغولیده. ده په خپل ژور سیاسی تدبیر سره د هر شیطانی پلان د طرحی په ماهیت او هدف پوهیده، چنانکه څه وخت چی پخوانی پاچا محمد ظاهر خان د متحده ایالاتو د **حکومت** په دسیسه او د خلیل زاد په شیطانی او انګریزی پلان هیواد ته په ستندیدو روان وو، هغه (پاچا) د ډاکټر حامد نه هیله وکړه چی هغه سره د هغه په معیت افغانستان ته ولاړ شی، څرنگه چی ډاکټر حامد د یوه سیاسی بصیر او خبیر شخصیت په توګه ددی پلان په شوم ماهیت پوهیده، د مخلوع پادشاه دغه دعوت یی رد کړ. مرحوم پادشاه هیواد ته د ستندیدو سره د نصرالله خان په زندان (ارګ) کی نظر بند شو. گویا ډاکټر حامد د علامه ډاکټر اقبال په دی وینا عمل وکړ چی وایی:

ای خوش آن جوی تنک مایه که از ذوق خودی در دل خاک فرو رفت و به دریا نرسید

ډاکټر حامد د محمد زیو په ټبر کی تقریباً یواځینی سری و چی د هیواد جوړوونکو باباګانو او د خپل ولس د غوڅ اکثریت په ژبه پوهیده او د بګیلو سردارانو په څیر "بی زبانه" نه و. څوک چی د خپل ولس د اکثریت په ژبه نه پوهیږی او د خپل قام او وګړو سره د افهام او تفهیم نه عاجز وی څنګه کیدای شی چی داسی شخص ته انسان د قوم، ولس او ملت سردار ووایی. خوشحال بابا د ملی زعامت په ارتباط فرمایي:

چی دستار تری هزار دي دستار سري په شمار دي

د هیواد پخوانی پاچا د پښتنو د ستر ملی زعیم محمد گل بابا سره په یوه مرکه کی وویل: (وزیر صاحب من پشټو می فهمم أما ګپ زده نمیتوانم). محمد گل بابا فوراً په ځواب کی ورته راغبرګه کړه: (چی زه هم په فارسی ژبه پوهیږم خو خبري پری نشم کولی). محمد گل بابا په فارسی (دری) ژبه کامل تسلط درلود، هغه د خپل ګرامر کتاب (سیند) تفصیل او تفسیر په فارسی (دری) ژبه کړی و، خو محمد گل بابا پخوانی پادشاه ته په

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پاڼوالې د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ

حقیقت کی یو درس ورکاوه چی ته د هیواد او ولس د پاچا په توگه باید د میرویس بابا او احمد شاه بابا د سجاده نشین په توگه د ملت د غوڅ اکثریت په ژبه وپوهیږی. که زموږ خلک او هیواد د ایران د ثقافتی نفوذ او استعمار نه د نجات لار مومی هغه به د ملی افغانی (پښتو) ژبی د عملی کیدو، پراختیا او تعمیم په برکت وی.

2. د اعلحضرت غازی امان الله خان په نظام نامه کی پښتو د افغانی ژبی په نامه بلل شویده او غازی امان الله خان د فخر افغان خان عبدالغفار خان په توصیه خپله ملی اکثریتی ژبه زده کړه. چنانکه غازی پادشاه څه وخت چی د سقاوی جنایتکارانو او انگریزانو په لمسون د لعنتی اعتشاش په نتیجه کی د هند برتانوی له لاری ایټالی ته روان و، هغه په خپله وروستی لیدنه کی د سرحدی گاندی خان عبدالغفار خان سره په ملی افغانی (پښتو) ژبه خبری کولی. د سراج الاخبار په روایت علامه محمود طرزی د هغه لومړنیو شخصیتونو له ډلی څخه وو چی د ملی ژبی مسئله یی د سیاست په بستر کی طرح او ویی لیکل: (در مکتب های ما مهم ترین آموزش ها باید تحصیل زبان افغانی "پښتو" باشد. از آموختن زبان انگلیسی، اردو، ترکی حتی فارسی "دری" تحصیل زبان افغانی را اهم و اقدم باید شمرد. به فکر عاجزانۀ ما، یگانه وظیفه انجمن عالی معارف، باید اصلاح و ترقی و تعمیم زبان وطنی و ملتی افغانی باشد. داسی څرگندیږی چی ډاکټر صاحب عبدالصمد حامد د لوی محمود طرزی د افکارو په عمق او ژورتیا پوه و او پر هغی یی عمل کړی و. نوری ژبی زده کول که لوی کمالی دی خپله ژبه هیروول بی کمالی ده

په درناوی

د پانیو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ